

BIOPSJA

Biopsja to zabieg diagnostyczny polegający na nakłuciu podejrzonej zmiany i pobraniu fragmentu tkanki w celu jej oceny w badaniu pod mikroskopem (np. histopatologicznym).

W leczeniu nowotworów jest to często niezbędny etap, który pozwala na odpowiednie dobranie terapii. Radiolodzy interwencyjni wykonują te zabiegi pod kontrolą USG i tomografii komputerowej co pozwala na bardzo precyzyjne pobranie materiału nawet z małej zmiany. Jest to zabieg małoinwazyjny, podczas którego nie jest konieczne znieczulenie ogólne. Znieczulane jest jedynie miejsce wkłucia igły.

Biopsja aspiracyjna cienkoigłowa – pobierany jest materiał, który zazwyczaj pozwala na ocenę czy zawarte są w nim komórki nowotworowe. W zabiegu tym używa się bardzo cienkiej igły, a poważne powikłania są niezmiernie rzadkie. Niestety ze względu na niewielką ilość pobranego materiału nie zawsze rozpoznanie jest ostateczne.

Biopsja gruboigłowa – wykorzystywana jest tu nieco grubsza igła, która pozwala jednak na pobranie nie tylko komórek ale cylindrycznego fragmentu tkanki, więc jej wartość diagnostyczna jest zwykle wyższa niż w przypadku biopsji cienkoigłowej.

Biopsja odgrywa kluczową rolę w diagnostyce wielu chorób, zwłaszcza przy podejrzeniu nowotworu. W wielu przypadkach jest to jedyny sposób na pewną i dokładną diagnozę danego schorzenia. W zdecydowanej większości przypadków biopsja przezskórna podejrzonej zmiany w jamie brzusznej, klatce piersiowej czy miednicy jest możliwa i skuteczna. Nie jest wtedy konieczna otwarta operacja, która jest znacznie bardziej obciążająca dla pacjenta i niesie wyższe ryzyko powikłań. Skuteczność biopsji gruboigłowych w diagnostyce zmian nowotworowych wynosi ok. 90%, zwłaszcza przy wykorzystaniu łączonej nawigacji USG i tomografii komputerowej.

Jakie są korzyści?

Biopsja, zwłaszcza gruboigłowa, pozwala na precyzyjną ocenę obecności i rodzaju nowotworu. Dzięki temu lekarz może dobrać odpowiednie leczenie do danego rodzaju nowotworu. Badania obrazowe (tomografia, rezonans) zazwyczaj nie pozwalają na postawienie ostatecznego rozpoznania. Biopsja przezskórna jest o wiele bardziej bezpieczna dla pacjenta w porównaniu do otwartej lub laparoskopowej operacji.

Jakie jest ryzyko?

Poważne powikłania są bardzo rzadkie. Biopsje przezskórne są ogólnie bezpieczne ze względu na ich małoinwazyjny charakter i brak konieczności wykonywania otwartej operacji. Należy jednak mieć świadomość, że każdy zabieg niesie za sobą pewne ryzyko. Ból w miejscu wkłucia jest zazwyczaj niewielki. Poważne powikłania po biopsji przezskórnej są bardzo rzadkie, ale możliwe. Do poważnych powikłań należą np.: krwawienie, infekcja z możliwym ropniem, uszkodzenie sąsiednich struktur np. dróg żółciowych, jelita czy żołądka, płyn w jamie opłucnej, odma opłucnowa i przy biopsjach płuc zator powietrzny, uczulenie (alergia) na podany lek np. środek kontrastujący. Powikłania takie są bardzo rzadkie, ale w przypadku ich wystąpienia mogą wymagać dalszego leczenia, w tym także operacyjnego.

Gdzie odbędzie się zabieg?

W Zakładzie Radiologii Szpitala Klinicznego, Banacha 1a, Warszawa - Pracownia Tomografii Komputerowej. Pacjent zazwyczaj przyjmowany jest na oddział dzień przed zabiegiem.

BIOPSJA: INFORMACJA DLA PACJENTA I FORMULARZ ŚWIADOMEJ ZGODY

Czy zabieg jest bolesny?

Biopsja wykonywana jest w znieczuleniu miejscowym, a ból jest zazwyczaj minimalny.

Po zabiegu:

Po zabiegu pacjent przewożony jest na swój oddział. Zazwyczaj pacjent może iść do domu następnego dnia po biopsji.

Alternatywne metody

Fragment tkanki z podejrzanej zmiany może być również pobrany podczas otwartej lub laparoskopowej operacji. Dokładnych informacji udzieli pacjentowi lekarz prowadzący.

Zostałem(am) poinformowany(na) przez swojego lekarza o:

moim stanie zdrowia, wstępnym rozpoznaniu, możliwościach i proponowanych metodach diagnostycznych i leczniczych, o dających się przewidzieć następstwach ich zastosowania lub zaniechania, spodziewanym wyniku zabiegu i jego konsekwencjach. Lekarz nadzorujący wytłumaczył mi wyczerpująco naturę mojej choroby oraz przedstawił cel zabiegu, jak i możliwe powikłania oraz ryzyko związane z zaproponowanym zabiegiem. Zostałem(am) również poinformowany(na) o alternatywnych metodach diagnostycznych. W trakcie rozmowy z lekarzem miałem(am) możliwość, zadania wszelkich pytań dotyczących leczenia i planowanego zabiegu. Wszystkie moje pytania i wątpliwości zostały wyjaśnione w sposób jasny i zadowalający. Mam świadomość, że nie ma gwarancji, że zabieg będzie skuteczny.

Dotyczy kobiet: Oświadczam, że nie jestem obecnie w ciąży i zdaję sobie sprawę ze szkodliwego działania promieni rentgenowskich na płód.

Niniejszym potwierdzam, iż przeczytałem(-am) uważnie i zrozumiałem(-am) treści zawarte w powyższym formularzu. Oświadczam również, iż natura mojego schorzenia, cel zaproponowanego zabiegu biopsji, oraz dające się przewidzieć ryzyko z nim związane, zostały mi wytłumaczone w sposób przystępny i zadowalający.

Imię i nazwisko pacjenta:

PESEL lub data urodzenia:

Pacjent (data i podpis)

Niniejszym potwierdzam, że poinformowałem wyczerpująco pacjenta o celu wyżej wymienionego zabiegu (biopsji), jak i o ryzyku z nim związanym.

Lekarz (data, pieczętka i podpis)